ARUBAVANDAAG

Het herstel van San Nicolas... *Vergt een tienjarenplan...*

Wederom heeft een groep van lokale ondernemers in San Nicolas de precaire situatie in die stad onder de aandacht gebracht en ook enige verbeteringen voorgesteld. Wat zij voorstellen is heel bescheiden, wat sympathiek kan overkomen, maar dat is in de verste verte niet voldoende om een betekenisvolle verandering teweeg te brengen in deze grotendeels vervallen stad. Een plaats die echter nog steeds de woonplaats is van een aanzienlijk deel van de Arubaanse bevolking, waarover zij zich eigenlijk niet bezorgd zouden moeten maken en zeker niet de huidige staat moeten betreuren.

Hoogstwaarschijnlijk kan de regering wel gerustgesteld zijn na deze oproep. Er wordt niet directe actie geëist, een paar behoorlijk bescheiden punten daargelaten, waarmee de fundamentele discussie over wat werkelijk moet gebeuren weer onbesproken laat. En dat terwijl de problemen in San Nicolas zo omvangrijk en complex zijn, dat een realistisch en geloofwaardig plan uitsluitend een lange-termijnplan van zeker 10 jaar kan zijn. Dit brengt ons onmiddellijk bij een van de belangrijkste politieke problemen van het moment: we zijn niet gewend om overheidsplannen te zien die verder gaan dan één enkele regeerperiode, laat staan twee of drie. Om dat te verwezenlijken zullen we minstens een zekere consensus moeten zien tussen de twee grote partijen, die in ieder geval de belangrijkste punten van zo'n plan zou omvatten, waarmee vastgelegd wordt waar San Nicolas over tien jaar zou moeten zijn.

Gezien de gebeurtenissen in en rondom San Nicolas van de laatste vijftien jaar worden we daar alleen maar nog pessimistischer van, in de eerste plaats omdat we die toenadering tussen die twee partijen geen werkelijkheid zien worden, waarbij van beide kanten wordt erkend dat er iets groots opgezet moet worden om de stad te redden. En men moet daarbij ook nog accepteren dat het hun plicht is hiervoor te zorgen. We hebben niets aan vage beloften over de nieuwe economische ontwikkelingen die nooit werkelijkheid worden, waardoor iedereen met de nare nasmaak blijft zitten van de talloze mislukte projecten die we in de afgelopen decennia hebben mogen aanschouwen.

Dan blijven we met de vraag zitten: wat is er dan wel mogelijk? Daarvoor moeten we even terug naar een belangrijk uitgangspunt. Het gaat er niet om hoeveel BBP San Nicolas binnen kan halen in de nabije toekomst, maar de fundamentele vraag is meer: wat voor sociaaleconomische ontwikkeling noodzakelijk en wenselijk is, waarmee een structureel antwoord wordt gegeven op de huidige problematiek. Laten we enkele van die uitgangspunten op een rijtje zetten. Aruba verkeert in een hausse van toeristische ontwikkeling die op zich voldoende zou moeten zijn om de huidige bevolking te dragen. Die bevolking is nu zo'n 125.000 personen, wat in 10 jaar tijd kan uitgroeien naar 140.000. Hierdoor kunnen we, als het hotel in Sero Colorado de beoogde uitbreiding realiseert naar 900 kamers, een nog sterkere groei van de vraag naar betaalbare woningen verwachten, wat nu al een groot probleem is. Dat wijst op een grote behoefte die niet eens de komst veronderstelt van nog meer economische activiteiten, we hebben het hier enkel over de 'spin-off' van het toerisme in San Nicolas. Dat brengt ons bij een volgende vraag: moeten we eerst zorgen voor nog meer economische activiteit, bijvoorbeeld op het raffinaderijterrein, zodat dit het stadsherstel gaat rechtvaardigen, door dan pas te beginnen met de grote woningnood aan te pakken? Dit zou enkel zorgen voor een nog grotere vraag naar arbeid die we gewoon niet hebben. Nog meer mensen importeren zou de woningnood alleen nog maar nijpender maken, naast andere infrastructurele problemen die ook aangepakt moeten worden

Het lijkt ons onvermijdelijk tot de conclusie te moeten komen dat, als we het drastische herstel van San Nicolas blijven uitstellen totdat de overheid enige vorm van activiteit op het raffinaderijterrein kan aantrekken, diezelfde overheid exact dit argument gebruikt om nu niets structureels te doen aan de problemen van de stad. Het is jammer dat in het nabije verleden de overheid de gehele financiële ruimte voor 'PPP-projecten' opgesoupeerd heeft voor andere zaken, in plaats van een deel ervan voor San Nicolas te reserveren. Ook zien we dat Aruba voor het derde opeenvolgende jaar een grote surplus op de overheidsbegroting meemaakt, zonder dat er enige duidelijkheid komt over de soort investeringen die de overheid als prioriteit stelt. En voordat we de kritiek krijgen dat een groot deel daarvan wettelijk bestemd is voor de aflossing van schulden: ja, we weten dat heel goed, we hebben daar geen problemen mee. Maar laten we het hebben over de aanzienlijke fondsen die dan overblijven, die niet bedoeld zijn om ambtenaren aan meer salaris te helpen, maar die exclusief bedoeld zijn voor investeringen, volgens diezelfde wet.

Wat moet dan, naar ons inzicht, prioriteit krijgen? De woningnood aanpakken, die gecombineerd kan worden met de taak de bebouwde kom van de stad opnieuw in te richten. De overheid kan in ieder geval niet doorgaan met het blijven uitbreiden van de urbanisatie in de richting van de groene zones, maar moet een keer beginnen met op een efficiëntere manier de al geürbaniseerde zones te gebruiken, wat betekent dat men niet zoveel meer moet gaan investeren in bijkomende infrastructuur als men buiten de stad blijft uitbreiden. Elke kilometer bestrating, bekabeling, pijpleidingen, etc. die we niet hoeven te bekostigen, draagt bij aan de financiële mogelijkheden om het stadsherstel te betalen. Trouwens, dit is ook de taak die ons wacht in de bebouwde kom van Oranjestad.

Van wat we hier naar voren hebben gebracht mag het duidelijk zijn dat dit uitsluitend kans van slagen heeft met een solide lange-termijnplan, dat noodzakelijkerwijs vanuit de overheid moet komen. Als dit niet gebeurt, dan blijven we zitten met de eeuwige 'politieke cadeautjes' die San Nicolas af en toe krijgt toegeworpen. De bevolking van San Nicolas verdient beter.

Nederlandse Defensieminister:

"Geen aanleiding om crisisplan te actualiseren na recente ontwikkelingen"

De recente inzet van Amerikaanse marineschepen in het Caribisch gebied om de drugshandel te bestrijden, heeft internationaal tot spanningen geleid, met name tussen de Verenigde Staten en Venezuela. Deze situatie roept ook zorgen op voor de eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao. Naar aanleiding van vragen uit de Tweede Kamer gaf de Nederlandse minister van Defensie en Buitenlandse Zaken, Ruben Brekelmans, tekst en uitleg over de gevolgen voor het Koninkrijk.

Amerikaanse inzet

Volgens Brekelmans gaat het om een nationale inzet van de Verenigde Staten waar het Koninkrijk der Nederlanden niet direct bij betrokken is. Amerikaanse media berichten dat de schepen vooral gericht zijn op operaties tegen Zuid-Amerikaanse drugskartels en uitsluitend zullen opereren in internationale wateren en luchtruim. Nederland en de VS onderhouden volgens de minister wel nauw contact over deze activiteiten.

Brekelmans benadrukte dat de Verenigde Staten een van de belangrijkste partners van het Koninkrijk zijn in de strijd tegen drugs, maar onderstreepte dat deze specifieke inzet volledig door Washington wordt aangestuurd. Alleen indien Amerikaanse operaties ook het luchtruim boven Curaçao raken, kan dit effect hebben op de afspraken rondom de Cooperative Security Location (voorheen FOL).

Afspraken en verdragen

De minister herinnerde eraan dat er tussen Nederland en de VS verdragen bestaan over het gebruik van faciliteiten op Curaçao en Aruba voor drugsbestrijding in het luchtruim. Deze afspraken staan uitsluitend vluchten zonder bewapening toe. Daarnaast geldt een apart verdrag dat de status van Amerikaans personeel in de regio regelt.

Wat betreft de inzetbare capaciteit in het Caribisch gebied wees Brekelmans op de blijvende aanwezigheid van meer dan duizend Nederlandse defensiemedewerkers, militairen en burgers. Zij richten zich voornamelijk op maritieme operaties, maar dragen ook bij aan veiligheid op land en in de lucht. De Koninklijke Marine en de Kustwacht voor het Caribisch Gebied voeren taken uit zoals opsporing, toezicht en reddingsoperaties.

Samenwerking en veiligheid

Operaties tegen drugssmokkel op volle zee vinden plaats in nauwe samenwerking met de VS, onder coördinatie van de Joint Interagency Task Force South (JIATF-S). Binnen het eigen verantwoordelijkheidsgebied opereert de Kustwacht echter zelfstandig. Volgens Brekelmans is er op dit moment geen reden om de reguliere operaties te wijzigen of op te schalen.

Op vragen of er waarschuwingen nodig zijn voor burgerluchtvaart en scheepvaart rond de ABC-eilanden antwoordde de minister dat daar geen aanleiding voor is. Aruba en Curaçao zijn autonome landen binnen het Koninkrijk en beslissen zelf of er luchtvaartwaarschuwingen worden uitgegeven.

Wel wees hij erop dat er sinds 15 augustus een Nederlandse maritieme waarschuwing geldt voor de territoriale wateren van Venezuela, de aangrenzende zones en de exclusieve economische zone (EEZ). Dit vanwege een verslechterde veiligheidssituatie, onder meer door onderscheppingen en arrestaties van bemanningen door de Venezolaanse marine en kustwacht. Voor de burgerluchtvaart zijn dergelijke waarschuwingen niet van kracht.

Reisadviezen

Het reisadvies voor Venezuela werd op 18 juli 2025 aangescherpt naar volledig oranje, vanwege de arbitraire arrestaties en de zeer beperkte mogelijkheden om Nederlanders te ondersteunen bij detentie. Recreatieve boten worden daarnaast geadviseerd om de Venezolaanse wateren, inclusief het betwiste Esequibo-gebied bij Guyana, te vermijden.

Geen noodzaak tot crisisplan

Ondanks de spanningen benadrukte Brekelmans dat er momenteel geen aanleiding is om het crisisplan te actualiseren. De defensieminister stelde dat de Koninkrijksverdediging en de buitenlandse betrekkingen verankerd zijn in artikel 3 van het Statuut voor het Koninkrijk. Ministers van Defensie en Buitenlandse Zaken opereren in die rol namens het hele Koninkrijk.

De gevolmachtigde ministers van Aruba, Curaçao en Sint-Maarten nemen als vertegenwoordigers van hun landen deel aan de Rijksministerraad en zijn daardoor betrokken bij besluitvorming op dit terrein. Daarnaast vindt regelmatig bilateraal overleg plaats tussen de regeringen van de Caribische landen en de Nederlandse ministeries.

Tot slot wees Brekelmans erop dat de Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied (C-ZMCARIB) het centrale aanspreekpunt is voor lokale autoriteiten waar het gaat om defensieaanwezigheid en activiteiten in de regio.

Volgens de minister is de huidige Nederlandse inzet toereikend om de veiligheid in het Caribisch gebied te waarborgen. "Er is op dit moment geen motief om het crisisplan aan te passen," aldus Brekelmans.